ئەفیونی من

کەریم دەشتی

2018

شیعر

* ناوی کتێب : ئەفیونی من 2018
* ناوی شاعیر : کەریم دەشتی - -1955 - هەولێر
* لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانەگشتییەکان- هەرێمی کوردستان ژمارەی سپاردنی- 580 - ساڵی 2018 ی پێدراوە
* چاپی یەکەم
* ئیمێل karimdashti59@yahoo.com
* ژمارەی مۆبایل 07504512785
* وێنە شاعیر : هێلکاری هونەرمەند محمد اسماعیل
* مافی چاپ و بڵاوکردنەوەو کۆپی و وەرگێڕانی یا دووبارە بڵاوکردنەوەی بۆ هەموو کەسێکە، تەنها مەرجێ کەدەبێ رەچاو بکرێت ئەوەیە نابێ دەسکاری بکرێت، دەنا دەخرێتە ژێر باری یاساییەوە.

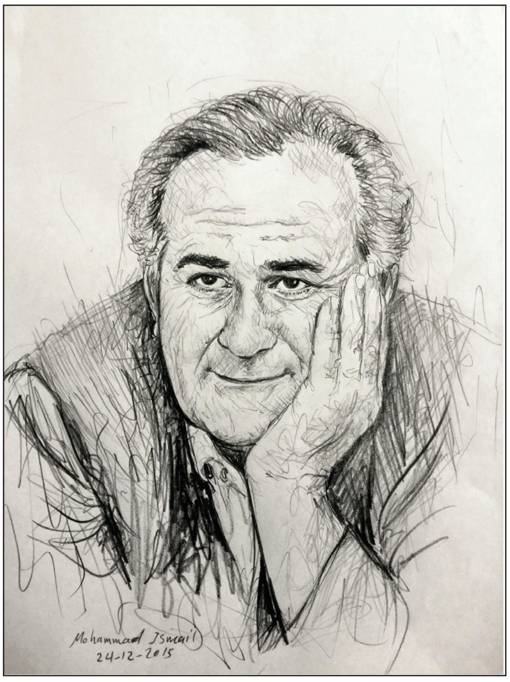
Mohammad Ismail
24-12-2015

1

كوانووی ئاگرەكەم
پڕە لە هاواری دار كاژەكان
كتێبەكانم پڕن
لە زایەڵەی حەرفە ڕژاوەكان
سەعاتەكەم پڕە
لە ناڵەی زەمەنی بەسەرچوو
ڕەوەزەكانم پڕن
لە زیڕەی ئاسكە كوژراوەكان

*

بەسەرهاتی ئەو دامێنەم دەخوێندەوە
لوتكە بەسەریا دەناڵی
كە كتێبی پڕ لە گیای لوتكەم بینی
ئاسكێ خوێنی لێ دەچۆڕایەوە

2

بانگت دەکەم

چیا لە ژێر ناوت ئاگر دەگرێ

بانگت دەکەم

پشکۆ لە زمانم هەڵدەسێ

شەوەزەنگ لە پەل وپۆ دەکەوێ

کاتێ کەوا بانگت دەکەم

چراکان دادەگیرسێن و با دەخەوێ

*

بۆ یەکجار لە پشت شووشەی هەورا

وەک باران دارژای

بۆ ئەبەد کێڵگەی من پڕ بوو لە شەوبۆی سوور

3

هەمووومان

ڕادەکەین و ڕادەکەین و ڕادەکەین

هەندێ لە ناو بادا

مرواری ژیان دەدۆزێتەوە

هەندێ لە ناو تاریکەشەوی هاواردا

ئاڵتوونی وەڵام دەبینێ

هەندێ بە ناو گریاندا

خەندە دەچنێتەوە

لە باوەشی ژیان دەخەوێ

هەمووومان بەندەی ڕاکردن و هاوارین

نە دەگەین

نە وەڵاممان دەست دەکەوێ

*

هەموو بۆ ژیان ڕادەکەین ڕادەکەین

کە دەیگرین ورد ورد کورتی دەکەینەوە

کراسێکی سپی لەبەر دەکەین

هەموو بۆ مەرگ ڕادەکەین

4

تۆ سیحرێکی چەند بە سامی
دەمکەی بە ئاو
دەمکەی بە تۆپێکی بچووک و ڕامدەدەی
تۆ سیحرێکی پڕ هەیبەتی
دەمکەی بە باوەشێ گەڵا
گڕوگڵپەم تێبەردەدەی
دەمکەی بە بەرد تووڕم دەدەی
تۆ سیحرێکی شەرابیت و
لە پەیمانەی پڕی خۆتا
وەک باوەشێ فەریکی کاڵ
دەمپێچییەوەو بۆ تا هەتا لوولم دەدەی

*

شیعری گەورە خەونی بچووک دەگێڕێتەوە
شیعری بچووک خەونی گەورە دەنووسێتەوە

5

درەختی یادی تۆ چەند دوورە
چەند دوورە درەختی یادی تۆ
رۆژەکان چەند زوو دێن و رادەبرن
هاتنی تۆش چەند درەنگ

*

هێندێ وشە وەها لە گیانم بەردەبن
کە سپێدان سەیری جەستەم دەکەم
کون کون بووە

6

دەتنووسمەوە لە نێو پەنجەم دەتوێیتەوە
دەتخوێنمەوە لە پەڕی زمانم دەئاڵێی
دەتخۆمەوە لە سینەما دەبی بە بەرد
دەتهۆنمەوە لە گەردنم دەبی بە کۆت
کاتێکیش کە ڕەهات دەکەم
لە ناو ڕۆحم دادەگیرسێی

*

ئەو شیعرانەی لە دەفتەری دڵم
ڕەشم کردنەوە
شەوانە گەردنم دەگرن

7

که هاتی ڕووناکی بوو بە تاڤگەی ڕەنگ
ڕژایە دەشت و شارەکان
دونیا پڕ بوو لە تریفەی جاویدانی
وەکو شەراب ڕژاینە ناو
کونجی مەیخانە و باڕەکان

*

گەوهەری دڵی من ئەوەندە شکاوە
بە ڕستەی شیعر جەبرم کردووە
هەر وشەیێ لەو پەیکەرە دەرکێشم
هەڵدەوەرێ

8

ڕۆیشتنم جۆگەلەیە
تیکەڵی ناو دەریا دەبێت
دووکەڵێکەو بەرەو ئاسمان هەڵدەکشێت
دیوتانە جۆگەڵەو جۆبار
جارێک بۆ دواوە بێنەوە
من پیشەمە
هەر بڕۆم و هەر بڕۆم هەر بڕۆم
ئاوڕ لە دوا نەدەمەوە

*

کە شووشەی خەیاڵم
وەک شیلە هەڵڕژا
دونیا پڕ بوو لە هەنگ

9

پێویستیم بە ئاگر هەیە تا نەسووتێم
پێویستیم بە لافاو هەیە تا نەخنکێم
ئاماژەکانی ئەوینت
لە دڵما جێی نابێتەوە
کتێبت لێوانلێو کردووم
وشەکانت تژی مانای قووڵ کردووە
زمانت لێ داگیر کردووم
منت لە نێو دەریای مەجاز لاڵ کردووە

*

کە سەری خۆم
وەک دەنکە ترێیەک کوشی
تک تک شەراب لە زمانم دەچۆڕایەوە

10

ژوورەکەم پڕبووە لە تەوقی وەڕەسی
پڕبووە لە زمانی شکاو
ژوورەکەم پڕ بووە لە سیفری ڕەهایی
پڕ بووە لە کەشتی ڕاکردن بۆ ناو ئاو
دەمەوێ ڕابکەم ڕابکەم هەمیشە ڕابکەم
ئاخر من باڵندەم
بۆ قاچم لە زەوی گیر بووە؟

*

ڕمی شیعرێ ڕێگەی شەق کرد
کەوتمە ناو باخی جاویدانی
تەنها شەرابی مانا
شیعر لە شکان دەپارێزێ

11

دەسووڕێمەوەو دەسووڕێمەوە
بە دوای دیتنەوەی شووشەی شکاوی
مەرجانی ئەوین
ئەگەرچی دیارە سووڕانەوەی من
تەنها کەوتنی
زمانی شیعرو جەستەمی تیایە
بەڵام هەمدیسان
دەسووڕێمەوەو دەسووڕێمەوە

*

هێندەم کتێب بە دوای چاوی تۆ خوێندەوە
ئێستا چاوێکم شووشەیەو چاوێکیشم ڕژا
تەنها بە بۆنی کتێبەکانەوەیە دەتبینم

12

هەتا چاوم هەتەر دەکات
من هەر بۆ لای تۆ دەڕوانم
تۆ هەبوونی
تۆ هەم کەونی هەم کائینات
هەرچی کات و شوێنیش هەیە
لە تۆدا خەست بوونەتەوە
بۆیە تەمایەک شک نابەم بۆ مانەوەم
من لە دەرەوەی زەمانم

*

لە مەداری پووچی سەرەتانی شەڕی بێ ئەمان
شیعر جوانی لە تاق دەنێ
وشە دەبێتە مەتەرێزو
قەڵەم قەڵغان

13

چەند دژوارە
بانگی من و بەستەی هەزاران دەنگی تۆ
دووری من و جەستەی هەزاران ڕەنگی تۆ
تاریکی تەنهایی من و
چرای هەزاران شەوقی تۆ
ئاگری سووتانی من و
تاڤگەی هەزاران خوڕڕەی تۆ
ئەی چەتری سەری خەمگینم
ئاخر تاکەی بە تەمای تۆ؟

*

گیا تاقانە کچی زەوییە
پەلەی سیس بوونیەتی
تا بچێتەوە باوەشی دایکییەوە

14

له نێو هەراوزەنادا
بێدەنگی خۆم دەناسمەوە
له نێو دڵی تاریکیدا
ڕووناهی ناو دڵی خۆم دەبینم
به سەر لێواری دەریادا
قووڵایی خۆم دەدۆزمەوە
له ناو پەیمانەی شەرابدا
ئاگاهی خۆم دادەڕێژم

*

كه له سەمای شیعر بوومەوە
تەزوێک گیانی داگرتم
هەر لەو ساتەوەی دوا دێرم
له جامی سپی زەینم گرت
خۆشییەکانی ژیانم مرد

15

دروديك له دڵما له ئاوی شيعردا ڕژاوه

تاجيلەی ترۆپكی له سەری تۆ ناوه

بۆته تەيمانی گوڵ به دەوری ئەدگارتا

هەر بۆيەش كه هەنگاو هەڵدێنی

وەک دڵی ناو سينەم

چی دەماری خوێنه

له جەستەی ماندووما دەجمێنی

*

وا هەست دەكەم

دەنگ فڕينی هاواری ئەو مەلانەيه

لەقەفەزی سينه بەند كراون

16

هاوارێ ئەبیستم
زریکەی ئاسکی ئازادە
لە بەر ماشەی دیلیی ڕاوچیدا
هاوارێ ئەبیستم
کوژرانی فڕینە
لە ناو ورشەی دووری سووتانی پەڕوباڵ
هاوارێ ئەبیستم
شکانی یەقینی هاتنتە
لە نێو باغی مەحاڵ

*

هەموو لاپەڕەکانی ژیانمان ڕەش کردەوە
لاپەڕێ ژینی سپی نەکردینەوە

17

که دەست لە ناو دەستم دەنێی
ئاواز ئاواز دەتوێمەوەو دەبم بە ئاو
که دەترازێی تاوێری ژێر پێم دەتەقێ
هەرچی مسی ڕۆحم هەیە دەتوێتەوە
بەسەر کەمانجەی ئازارما
دەبێ بە ژێ

*

گیا ورد ورد
خۆی ڕووتکردەوە و سیس هەڵگەڕا
سەوزایی خۆی بەخشی بە زەوی

18

دەنگی تۆ وەک
خوڕڕەی ئاو و شنەی بایێ
دەنگی تۆ وەک
دڵۆپەی شەونم و پەلکە گیایێ
دەنگی تۆ
وەک باخی ئەوین و لوتکە چیایێ
دەنگی تۆ تان و پۆی بوونە
وەک بەندۆلی ئەبەدییە
لە پێڤاژۆی هاتوو چوونا

*

ژیانم بینی بە چاوی پڕ لە فرمێسکەوە
رۆژو مانگ و ساڵەکانی خۆی کۆ دەکردەوە
خوێنی لێ دەچۆڕایەوە

19

هەر دەڵێی تارمایی
بازێکی تۆراوی لە ئاسمان
یا دەنگی ئاوێکی ڕژاوی
لە ژێر تاشەو تاوێران
تۆ ڕەنگێکی جیای ناو تەونی ئاماژەی
کەی دەنیشیتەوە تا پەڕوباڵ بگرم
کەی دوا دێڕی فڕین دەبەخشی بە ترۆپک
تا لە ناو ئاماژەی نیشتنەوەی تۆ بمرم

*

لە هەورازو ڕک و ڕەوەزان
لە لێمشتی توورەی گەردوون
ناوی تۆم نووسیوە

20

تۆ تاتۆی تاووسی
بەسەر پەڕەی بازوومدا
تۆ داغی ئەوینی
بەسەر تەختی هەنیەم
تۆ هاوارێکی دووری
وەکو ئاو بە هەموو لایەکا هەڵدەڕژێی
تۆ پرووشەی ئەبەدییەتی
بەسەر دەست و پەنجەی شیعردا دەپژێی

*

خۆر هەڵدێ تۆ ئاوا دەبیت
تۆ ئاوا دەبیت خۆر هەڵدێ

21

لەوەتەی ئەوینت منی داگرتووە
چی حەرف و ڕستەیە لەسەر فەرشی شیعرو
لە نووکی قەڵەمدا مردووە
نە مەستی بەشی هزرم دەکا
نە مەرگیش سۆراغی من دەکا

*

گوێم لە کزەی سینەیەکە
ترس لە شەو بەردەدا
ئەوە دڵە دەسووتێ
یا جریوەی مەستی مەلێکە؟

22

چەند لە تۆدا مەستم
هەر دەڵێی شەرابی زەوینم نۆشیوە
چەند بێ تۆ بێ هەستم
هەر دەڵێی کراسی ئەبەدی
پرسەی خۆم پۆشیوە

*

گلاسێ ئاگری فیراقم خواردەوە
بووم بە خۆڵەمێش
بۆ ساتێ بە دیارتا وەستام
بۆ ئەبەد کەوتم

23

تەوقێکی نادیاری ئەوینی
بەسەر گەردنمەوە
بەو تەوقە من دیلی ئەبەدیم
شەوقێکی دیاری جودایی
بە ناو دڵمەوە
بەو شەوقە وەک سەدا سەرمەدیم
لە میانی ئەوینی ئەم تەوقە و شەوقی تۆ
وەرینی ئەبەدییە لە باڵ و پەڕوپۆ

*

گۆڕەکانم هەڵکەندو ئەستێرەکانم ناشتن
چەند رستەیێ لە ناو بەردەڵانەکە
لەدایک بوون
ناوم نان کۆمیدیای ژیان

24

دەزانم بایەکان لەلای تۆوەیە دێن
ئارمووشی ئەوینن لە گەردن دەئاڵێن
من بە جووڵەی تۆوە بایەکان دەناسم
ئەو بایەی
کە لە لای تۆوەڕا هەڵدەکا
بایەکی ئەزەلی زۆر نەرمە
وەک تیغی ئەڵماسی ساودراو بە ئەوین
ماهووتی سەردڵم شەق دەکا

*

تەنها شەرابی شیعر
هێزی مانەوەم پێدەبەخشێ

25

کەی بە دادم دەگەی؟
وەک گیا
لە لێواری کەونا
بۆ تۆ شین ببمەوە
کەی بە دیار دەکەوی؟ دووبارە
لە تاو شەوقی چاووت من ئاوا ببمەوە ؟

*

شەرابی مانا
پێویستی بە کوشینی
ترێی ناو سەری شاعیرە

26

هەمیشە شتێ هەیە
جار جار دەروونم ساودەدا
هەمیشە سیمایێ شەرابی عومرم دەڕێژێ
لەم هەورە دابەزە وەرە لام
تا لە زەوی جێگەم بێتەوە
هەمیشە شتێ هەیە
دەست و مەچەکم بادەدا

*

وانەی ئاگرم خوێندەوە
شارەزای خۆڵەمێش بووم
وانەی خۆڵەمێشم خوێندەوە
شارەزای ئاگر بووم

27

زۆرجار ئەلفم هێندە درێژ کردۆتەوە
تا بگا بە دڵی تابان
زۆرجار شینم هێندە بە خوێنی تۆخ کردووە
تا بگا بە شینی ئاسمان
بەڵام هەمیشە مەست بوویمە
لە ناو شینی گەرمی ژیان

*

ئاو جیاوازە لە لافاو
لافاو کارەساتی هەور دەگێڕێتەوە

28

له شەرابی سپی ئەزەلدا
وێنەی تۆم بینیوە
وەک شەستە بە سەرما ڕژاوە
له شەپۆلی ڕەشی زەمەندا
سپی تۆم بینیوە
وەکو شیربە سەرما باریوە
له ناو تای مەرگ و میر
گۆرانیم بۆ جاویدانی تۆ چڕیوە

*

ئەو شیعرانەی ناتوانن
قومێ ئاو بۆ ئاسکەکان ڕاگرن
میوانداری جوانییان پێ ناکرێ

29

هەمیشە ئاڵۆزییەک
هەیە سەر لە ڕۆحم دەشێوێنێ
نازانم لە ناخمایە
یا من لە ناخی ئەو ئاڵۆزیەم
ئەوەندە دەزانم ئاڵۆزییەک هەیە
لە دەستم دەئاڵێ
ئەی ئاڵۆزی
ئالۆزییەکانی رۆحی سەر بەتەم
کەی پەی بە نهێنییەکانی ئێوە دەبەم؟

*

دڵم وەک سێوێکی کون کون بۆتە نەیژەن
ئاوازی حەسرەت هەڵدەڕێژێ

30

دوور لە شووشە مل باریکەکانی شەراب
نزیک لە هیتەرە داگیرساوەکە
کە وەک دوو ماری سوور
بە دەوریا دەسووڕێتەوە
بەرامبەر چەند تابلۆیەکی سووریالی
بیر لە وایەرە
سپی و سادەکەی وزە دەکاتەوە
تا بە هەموو
دونیای ئاڵۆزی ببەستێتەوە

*

کە جامی سەعاتەکەم درزی برد
زەمەن ڕژا و ژوورەکەم ڕەش داگەڕا
ڕەنگی زەمەن ڕەشە

31

دەنگیٚ نابیستم
دەزانم بێدەنگیت دونیای گرتووە
ڕەنگیٚ نابینم دەزانم ڕەنگینیت
کەونی بە هەر هەموو فەلەکەوە ڕاگرتووە
تیشکیٚ هەڵنایێ دەزانم تیشکێنیت
خۆری لە ژێر باڵی خۆیا داپۆشتووە
هیچ شیعرێکم بۆ نانووسرێت و دەزانم
سیمات هەموو جووڵەیەکی
قەڵەمی داگیر کردووە

*

وەک مۆمێکی بچووک
تۆم لە ناو وشەکان داگیرساند
ژیانم گڕی گرت
ئێستاش بە هەزاران هەزار ڕستە
بۆم ناکوژێتەوە

32

من بە دوای جوانیی مانات دەگەڕێم
مانا جوانەکان هەموویان
وەک گڕ لە ناو دڵی تۆ
وەک ئەزەل دادەگیرسێن و بەرز دەبنەوە
لە دەرەوەی تۆدا مانا نامینێ
بۆیە ناچارم هەتا هەتایە
لە داگیرسانتا من بتوێمەوە

*

ئاسکەکان جگە لە ڕاکردن هیچیان نییە،
کە لە ڕاکردن دەکەون
گەردنی خۆیان بە قەدەر دەبەخشن

33

تۆ نزیکێکی لە دوورەکان و
ڕەشێکی لە نێو سپییەکان
تۆ نەوییێکی لە بەرزەکان و
وەهمێکی لە نێو ڕاستییەکان
شەوێکی لە ڕۆژەکان و
ڕۆژێکی لە نێو شەوەکان
تۆ باوەشێکی گەرمی
لە نێو ڕۆژگارە زوقم و ساردەکان
دۆستێکی چەند میهرەبانی
لە نێو دژە دڵرەقەکان
دەمەوێ لە ناو لەپم بیت
تا هەمیشە بۆنت بکەم
لە ناو چاوم بیت
تا هەست بە بینینم بکەم
لە ناو دڵم بیت
تا هەست بە هی خۆمیت بکەم

*

هەموو ئەوانەی بانگ و هاواریانە
پێویستیان بە ئەوانی ترە

34

پۆڵاش بم

لە ناو دەنگی پڕ میهری ئەویندا توایمەوە

شریخەی شێلاقەی چیاش بم

لە نێو دەنگی پڕ بازی شیعردا ڕوایمەوە

چلچرای خۆریش بم

من لە ناو کوانووی ڕووناکی

ئەدگارت توایمەوە

*

هەموو شتەکان بۆنی تۆم بۆ دێنن

بەڵام ئاخ تخوبی ڕۆح دەبەزێنن

دوور دوور تا خوێنم

35

مانەوەم لە ناو قوفڵی شیعردا
گەڕانە بە دوای کلیلی کرانەوەی باخۆسی
ژیانەوەم لە ناو ئاگری قەڵەمدا
ونبوونە بە دوای نووسینی
ئاوی سپی ئازادی
گریانم بە دەوری گومەزی سینەتا
خنکانە لە دەریای ئەوینی
تاهەتا مەست و جاویدانی

*

ئەوەی شیلەی ژیانی بڕژێتە ناو تاریکی
تەنها هەر ئەو دەزانێ
کەی دەگاتە ڕووناکی

36

من پێویستم بە تۆ هەیە تا داگیرسێم
تا داگیرسێم من پێویستم بە تۆهەیە
پێویستی من بە تۆ
تاریکی ناو درەوشانەوەیە
درەوشانەوەی تۆ
پەیمانەی من بەتاڵ دەکات
بۆیە زوو زوو دەکوژێمەوە
بەڵام هەمدیس
لە خۆڵەمێشما دەدرەوشێیتەوە
چۆن درەوشانەوەی ڕژاوت کۆکەمەوە؟
کە تۆ هەمیشە پەیمانەم
پڕ داگیرسان دەکەیتەوە

*

ئاسک نییە نەزانێ ،ڕاوچی بۆ دوای کەوتووە
شاباڵێ نییە نەزانێ ،باهۆز چی لە دڵدایە

37

له دیمەنێکدا تەوتەمی
کە درووودت بۆ دەنێرم
وەک پووشی زیو دادەگیرسێم
له دیمەنێکدا ئاوێکی سپی سپی
کە بۆ داگیرسانت دێم دەکوژێیتەوە
تۆ وەک درەختێ ڕەشەبا
لێی ئالا بێ هەدادانت نییە
تا بۆ ساتێ بتوانم
تەماشات بکەم و نەکوژێمەوە

*

تەواوی سەر زەوین تەی بکەی
هەموو کیشوەرەکان ببڕی
دواجار تیغی ماسینی ژیان هەر دەتبڕی

38

له مێزێکی ئەو دەوروبەرەوە دانیشتووی
وەک پێکێ شەراب هەڵمدەدەی
چەرەزی دڵم دەشکێنی
قووم قووم سەرم دەخۆیتەوە
ئێستا لە ناو پەیمانەتا قەیتانێکم
هاکا ئەویشت نا بە لێوتەوە
مێزەکەی من تاک و تەنیا
بێ مەینۆش دەمێنێتەوە

*

کە تۆ هەمیشە بەفر بیت
دەبێ بۆ ئەبەد کتێبی توانەوە بخوێنمەوە

39

بەسەر ئاوەکاندا دەڕۆی
شوێنپێکانت بلێسە بۆ دوور دەنێرن
لە تەمتوومان دادەگیرسێی
لە ناو چاوما دەکوژێیتەوە
کاتێ تەوقەم لەگەڵ دەکەی
وەک مۆم بە ناو پەنجەکانما دەتوێیتەوە

*

شەممەیەک خۆی لە هەفتە دزییەوە
فەلەک لە سووڕانەوە کەوت
ئەوە بوو بۆ ئەبەد نەهاتیتەوە

40

که به ڕێگاکاندا گوزەر دەکەی
ڕووناکی وەک با
بە ئاراستەی تۆ هەڵدەکات
من نوقمی ناو تاریکی و تارمایی دەبم
دەرکەوتنت
ڕۆژهەڵات و ڕۆژاوا دروست دەکات

*

چوومەوە ناو درەختە کلۆرەکەی تەمەن
هەموو گەمە شکاوەکانم دۆزییەوە
تەنها ئاڵتوونی منالیم نەبێ

41

دەمەویٚ ڕابکەم و ڕابکەم
هەمیشە ڕابکەم
لە کەوتنا
لە دوا ترۆپکی سەرکەوتنا
لە دارستان و دەریادا
لە ژێر تریفەو زریاندا
لە ناو قاقای پێکەنین و
لە نێو فرمێسک و گریاندا
دەمەویٚ هەمیشە ڕابکەم
لە ڕاکردندا دەبمەوە خۆم
لە ڕاکردندا حەقیقەت دەگرم

*

ڕێگایەکی دوورم بڕی تا گەیشتم بە خۆم
گەڕانەوەم بوو بە مەحاڵ
ئەوەی بۆ ساتیٚ خۆی بدۆزێتەوە
بۆ ئەبەد ون دەبیٚ

42

قامیشەڵانێکی سەوزی
دونیات پڕ لە نەی کردووە
جەستەت کوانووی ڕووناکییە
دەڵێی خۆری نیشتیمانی منت
لە سینەی خۆت بەند کردووە

*

سەدان ساڵ شەڕی ژیانم کرد نەکوژرام
بۆ ساتێ کەوتمە ناو جەنگی
شمشێری ئاوینت پەلی دام

43

بۆ ئەوەی نەسووتێم دەچمەوە ناو ئاگر
بۆ ئەوەی نەخنکێم دەچمەوە ناو دەریا
بۆ ئەوەش تەڕ نەبم دەچمەوە ژێر باران
تا نەخشەی بێتۆیی تێکبدەم
هەر دەبێ شکستی ڕەنگەکان چابکەم

*

هەموو کتێبەکانم داگیرساند
چەند دێڕێک بە قەڵەمی ئاونگ
سەربردەی گیایان دەنووسییەوە

44

ژیان لە ئاسێترین ڕەوەز بانگم دەکات
منیش لە بای ئەزەلی تۆدا مەست بوویمە
شەلاڵم بە دەنگ و سەداوە
هەم ژیان بەرەو خۆی ڕامدەکێشێ
هەم تۆش بەرەو خۆت ڕامدەکێشی
منیش تاقە دڵێکم
لە ناو لەپی پڕ میهری تۆ بەندکراوە

*

گۆزەی دڵم کەوتە بەر تیری فبراق
شەوبۆی ئەوینم
شەوی پڕ نوور کردووە

45

من باڵەکان
بەرەو بەرزاییەکانی تۆ دەکەمەوە
تۆ فڕینم قۆڵبەست دەکەی
من لە نێو ئاگاهیەکاندا مەلە دەکەم
تۆش هەمیشە مەستم دەکەی

*

دوێنێ ئازادیم بە خاک سپارد و
جاویدانیم بە ساتێکی کورت گۆڕییەوە

46

هەموو شتەکان نزیکن دووریی تۆ نەبێ
هەموو شتەکان دوورن نزیکیی تۆ نەبێ
من بە نزیکی تۆ خنکاوم
بە دووریت
لە شیعر و لە تەوقی گەردن داگیرساوم
دووری و نزیکی دوو چەمکن
وەک دەرگای دوو دەری شەون
شەوان دەبن بە مۆتەکە
سپێدان دەبن بە خەون

*

زوو زوو خەمگین دەبین
بەڵام درەنگ درەنگ دڵخۆش

47

که تریفەی پڕ ئەفسانەی تۆ هەڵدەڕژێ
من ئەوەندە گەورە دەبم
لە هیچ شوێنێکەوە جێگەم نابێتەوە
کاتێ دەبیت بە هەڵم و دەڕەوێیتەوە
ئەوەندە بچووک دەبمەوە
لە نێو تۆزی کتێبەکاندا ون دەبم
پەلەی گزنگی بەیانیم
دووبارە لێم دابێتەوە

*

جوانی لە ناو دەریا ون دەبێ
لە بیاباندا ون دەبێ
جوانی تەنها
لە ناو دڵ دا بە دیار دەکەوێ

48

که به لای پاییزدا ڕەت دەبیت
گیا لەسەر تاوێرەکاندا شین دەبێ
کۆتەرەکان نوقڵی گەڵا دەبەشنەوە
که به بیابانی ڕۆحمدا گوزەر دەکەی
زەوی پڕ لە باران دەبێت
دونیا لە ئاو نوقم دەکەی

*

هەموومان لە ناو یەک تونێلاین
بەڵام تونێل لە ناو هەمووماندایە

49

دەبێ دڵمان
بە تیری ڤیان کون کون کەین
پەنجەکانمان لەناو مەجاز داگیرسێنین
بۆوەی قەڵەم زمان بگرێ و
سیمای سپی بچێتەوە
دەبێ ئیکارۆس بین بفڕین
لەگەڵ لافاودا هەڵبکەین
ئەلفابای جوانی فێر ببین
بۆوەی بگەین
بە جەوهەری بوونی خۆمان
ئەبێ هەمیشە ڕابکەین

*

دونیا چەند سارد بێ
شەوبۆ بۆنی زۆرتر دەڕوا

50

به تاتۆی فڕینی ئەبەدی وشەی ئاڵ
جەستەی من دەرزیژەن کراوە
بە مۆری ڕاکردن بۆ ڕستەی نەمریی
دڵی من شیعرڕێژ کراوە
ئاگری ڕەنگەکان هەردوو باڵیان کردووم
پاپۆڕی توانینم
لە دەریای بێ بنی نەمریی تاودەدا
چاوی دەریاوانیش شکاوە
نەتەمێ دیارەو نە نەورەس
باڵی خۆی لێکدەدا

*

دڕەختێکی هەڵپاچراو،
بە حەسرەتێکی ئەبەدی
لەتەک دەمی تیژی تەورەکەوە
تەرم ئاسا ڕاکشاوە

51

من وردو خاشبوونێکی بێ هاوتام
حیکایەتە گەورەکانی
مەسخی خۆم باس دەکەم
زەیتێکی سپیم لە تابلۆی جەنگ
باسی مەرگەساتی ژیان دەکەم
لە شیوەنی مەلێکی باڵشکاوەوە هاتووم
غەریبی فڕین دەکەم
وەک تەوتەمێ لە تاشەی چیا
لە پەرستگای وەهمەوە هاتووم
باس لە حەقیقەتی خۆم دەکەم

*

بە ناو کتێبەکاندا بگەڕێ
ئەگەر دەتەوێ ژیان
بە میلیشیای وەڕەسی نەتکوژێ

52

چوومە ناو پەیمانەی سپی فڕێیدام
ناتوانی وەک شەراب مەزن بی
چوومەوە ناو کانیاوی سپی فڕێیدام
ناتوانی وەکو ئاو مەزن بی
چوومە دۆزەخی ڕەش فڕێیدام
گوناهبار بۆ هاتی؟
چوومەوە ناو بەهەشت فڕێیدام
بێگوناه بۆ هاتی؟

*

بەرزبوونەوە ئاسانە
بەلام دەبێ شارەزای فڕین بیت

53

ئەو شوێنانەی دڵی شیعریان لێ ڕژاوە
ئێستا بوونەتە کێڵگەی زەنگ
ئەو لانانەی
مەلی شیعریان بەسەردا هەڵکورماوە
ئێستا بوونەتە کوانووی دەنگ
ئەو تابلۆیانەی کە شیعر دایڕشتوون
ئێستا بوونەتە باخچەی ڕەنگ

*

لە منداڵ فێربە
ژیانی خۆش چەند سادەیە

54

شەوقیٚ هەمیشە دێتە ژوورەکەم
ئەچێتە ناو پێخەفەکەم
ئەچێتە ناو کتێبخانەکەم
وەک فریشتە بەسەر شان و ملمەوە دەنیشیٚ
بە ڕۆحمەوە خۆی هەڵدەواسیٚ
شەوقیٚ هەمیشە دێتە ژوورەکەم

*

هەرگیز لە مردن ناگەڕێمەوە
تا ئێستای خۆم
بۆ نەمریی دوا رۆژ بچنمەوە

55

زۆربا
تازە لە کانی خەڵوز مەست بوو بوو
باخۆس
لە ناو بوتڵی شەراب وەکو گێلاس
بەداری زەرفامی زەمان دەترینگایەوە
هاوارم کرد کەی ئەگەینە پلەی نێرڤانا
لەوەڵامدا وەک ناقووس زرینگایەوە

*

بۆ ئەوە دەنووسم
لە ماهییەتی تۆ بگەم
تۆش بۆ ئەوە دەمخوێنیتەوە
لە ماهییەتی من بگەی

56

که نارنجی ڕۆحم
به ئاگری شەرابی سوور سووتا
سەدەها وشەو ڕستەم هێنا
جریوەم لە قوڕگی مەل فڕاند
قەڵەمم لە کەمەری شێر دەرهێنا
شیعر دانەگیرسا
کە هاتی
حەرفی ناو کتێبی ئەم کەونە هەڵڕژا
شیعر وەک ڕێژنەی با بە ژیان هەڵپژا

*

شیعر شوێنی حەقیقەتی تیا نابێتەوە

57

من لە ڕابردووەکانەوە بۆ تۆ دێم
تۆش لە ئایندەوە
تۆ ئەفسانەی لە بەر چاوم
من حەقیقەت
سەیرکە چ مەجازێ لوولی داوم

*

ئەگەر ڕۆژێ
هەموو دەنگەکانی فەزا کۆکرێنەوە
هەموو درۆکانی مێژوو ئاشکرا دەبێ

58

لە گەردوون دەچمە دەرەوە
کپی لێرە بەشی هەموو سەرم ناکات
دەریاکان پڕن لە ژەهر
پڕن لە پاپۆڕی خنکاو
زەوی پڕە لە بەسەرچوونی بێ مانای کات
پڕە لە جەستەی مرۆڤی فڕێدراو
لە گەردوون دەچمە دەرەوە
سەفا لێرە بەشی هزر و زەینم ناکات

*

لە دوورەوە سەیری خۆمم کرد
تازە لە ناوماڵی ساڵ ئەگەڕایەوە
پشتی بوو بوو بە کەوانەو
سەریشی کێڵگەی بەفر

59

من شەوێکم
لە شەوە هەرە درێژو تاریکەکان
من رۆژێکم
لە رۆژە هەر گەرم و تۆزاوییەکان
من خەونێکم
لە خەونە هەرە تاڵ و سامناکەکان
شیعرێکیشم لەو شیعرانەی بە ڕستەیەک
تەختی هەبوون بلەرزێنێ
شاعیرێکم
لەو شاعیرە خەمگینانەی بە وشەیێ
کۆتایی بە ژیانی خۆی دێنێ

*

ئۆف ئۆف شەو چەند درێژە
ئارام چەند کورت

60

شیعر کارێکی خوداوەندییە
لە قوڕ شیعر خەڵق دەکەم
لەبەرد مانا دادەتاشم
لە ئاو پیتی بۆ دادەڕێژم
تابتوانم بێ مانایی ئەم ژیانە
لە نێو گۆڕی ئەبەدیدا بنێژم

*

لە ڕژانی ئاو سادەتر دەنووسم
لە مناڵ سادەتر قسە دەکەم

61

چەند سپی بووی
لە ناو گلێنەی ڕەشی من
چەند شیرین بووی
لە ناو ژاڵەی دڵی توندی من
ئاسمانی زەویم بووی
پەیک بووی لەکەوان ترازای
ئاسکەکان هەموویان بە دوای تۆ ڕایانکرد

*

پێکەوە بۆ فەنا رادەکەین
من بۆ تۆ، تۆش بۆمن

62

من عاشقی میتافۆرم
میتافۆر لە قوڕگی شێرە
شێریش لە دارستان ونبووە
دارستان لە کەون ترازاوە
منیش لە مەداری فەلەک
گیرم خواردووە

*

تۆ لە هەموو شوێنێ ئامادەی
لە هەمو شوێنێکیش ونی

63

دەزانم بازدانم کۆتایی بە فڕین نایەت
بەڵام هەمیشە من هەر باز دەدەم
بەر لە من زۆر کەس بازی خۆیان دا
باڵی فڕینیان بۆ نەکرایەوە
ئێستاکەش
قاچیان لە بەردەبازی ژیان گیر بووە

*

دەرگاییێکی زۆرم شکاند
کۆتێکی زۆرم پچڕاند

64

کورت دەبمەوە، درێژ دەبمەوە
پان دەبمەوە، خڕ دەبمەوە
باریک دەبمەوە، ئەستوور دەبمەوە
دەبم بە بازنە ، دەبم بە لاکێش
دەبمە شەش پاڵو ، دەبمە سێگۆشە
دەبم بە سێ سووچ ، دەبمە چوار گۆشە
ئا ئەوە شیعرە ئیرادەی لە من سەندووە
شێوەی تازەم پێ ئەبەخشێ
دوام دەخات دەمباتە پێش
دەمڕووخێنێ و دروستم ئەکاتەوە

*

سپێدان هەتاوت بۆ رادەخەم
شەوانەیش تریفەی مانگ

65

هاوارم کرد
دەنگم وەک کریستاڵ شکا
نووسیمەوە
ڕستەم وەک گەڵا هەڵوەری
سەیرم کرد
گلێنەم رژا
کە بیرم لە فیراقت کردەوە

*

هەموو دەنگەکان تۆی
ئەی تاقانە دەنگی من
هەموو ڕەنگەکان تۆی
ئەی تاقانە ڕەنگی من

66

گەوهەری زەمەنم کوشی
پەنجەی کاتم قرچاندەوە
زەمەن پڕ بوو لە دڵی شکاو
کاتیش پڕ بوو لە لە هاواری ئینسان
نەفرەتم کرد لە ئاوێنەی تەڵخی کات و
لە سووڕی بێمانای ژیان

*

کات دەماندۆزێتەوەو
دواجاریش شوێت
بۆ ئەبەد دەەمانشارێتەوە

57

هەمیشە هەتوانی
بۆ قاچی شکاوی کەوەکەی ئەگرتەوە
فرمێسک و خوێنی هەڵدەڕشت
بۆ نەتەوە نەخۆشەکەی
تا مرد گریا
ئاسمان
بە فرمێسکی نەخشی ئەو ئاڵ بووە
کەچی نەتەوە تا ئێستا
لە تای نەخۆشی لاڵ بووە

*

من ناوی تۆم
بە قەڵەمی با نووسیووە
هەواڵی تۆم
لە تەتەری کەو پرسیوە

68

شمشێرێکی ڕەش
هاتە ناو باغی سپی نیشتیمانم
لە منارەکان
وەسفی پیرۆزی ئەو شمشێرەیان دەکرد
لە بارەکان
بەسەر پێکی شەرابەوە زەمیان دەکرد
شمشێری ڕەش تا دەهات زاووزێی دەکرد
ئێستا رەسمی ئەو شمشێرە
لەسەر دەرگاکان کراوە
لەسەر پەڕی ناسکی
سەری منداڵەکان دراوە
شەوانە دێتە خەونی کچەکان
بەڕۆژ دەچێتە خوێنی کوڕەکان
دڵنیام دوا جاریش
سەری نیشتیمان پەل دەدا
کێ ئەم شمشێرە دەشکێنێ و
لە تەختی نێوچەوانمانا دەریدێنێ؟

*

ئەگەر بێت مێژووتان دەسڕێتەوە

69

هێندە بەرزم کردیەوە
لە هەتەری چاوم نەمای
ئێستاکە چۆن فڕین لە شابالم بەردەم
کە تۆ لەناو دڵی گەرمی خۆرەتاوی
ئەگەر نزیکت کەومەوە ئاگر دەگرم
لەوسەرەوە بە خۆڵەمێشی دێمەوە

*

تەوقەم لە گەڵ کیڵگەیەک کرد

کتێبی بارانی دامێ

70

چاوم دا بە ڕووناکی کتێب
دڵم دا بە ئەوینی تۆ
تەمەنم بەخشی بە خەبان
ڕووناکی چاوی لێ سەندم
ئەوینیش دڵی داغ کردم،
خەباتیش ژینی تاڵ کردم

*

هەموو کوژراوەکان
قوربانی دەستی ئەوانەن
کە خۆشیان ویستووە

71

هەموو شتەکان لە ژێرەوە
بەرەو سەر ڕادەکەن
ماناش لە قووڵایی و ناخدایە
هەر بۆیەش ناچارم تا هەتا
بۆ ناو قووڵاییەکان ڕابکەم
ئەی شیعر

*

ماناکان هەمیشە دەبریسکێنەوە

27

تۆ چەند سادەی، چەند ئاڵۆزی
تۆ چەند ئارام و بێ سەبری
تۆ چەند ڕاستی و چەندە هەڵەی
تۆ چەند ماندووی، چەند حەساوەی
چەند نزیکی و چەندە دووری
چەند بە پەلەی
چەند لەسەرخۆ رادەبووری
پارادۆکسی ناو گۆمێکی بە بێ مەلەی

*

جارێکی تر نەهاتنەوە بەر کانی
ئاسکەکان
ئاویان دەخواردەوە
کە کەوتنە بەر ڕێژنەی ڕاوچییان

73

نیوە شەوێ پشکۆیەکم گرتە دەست و
بە قەڵەمێکی سپی نووسیمەوە
ڕستەکانی کۆتاییان نەدەهات
تا گەیشتینە هەتاو
بە خۆڵەمێشی هاتینەوە

*

هێندێ وشە بوومەلەرزەن
کە لە نێو شیعر هەڵدەکەن
کیانی شاعیر وەردەگێڕن

74

دەفتەری ئاگری دڵی خۆم خوێندەوە
پڕ بوو لە خۆڵەمێش
دەفتەری خۆڵەمێشی دڵی تۆم خوێندەوە
پڕ بوو لە ئاگر

*

تەنها لە فیراقدا ئەوین دادەگیرسێ

ئاگر فیراقە هەڵدیچێ

75

به ئاگرم نووسی ڕووناکی هەڵقوڵا
به ئاوم نووسی ژیان ئاگری گرت
به تۆم نووسی
زمان شکۆڤەی کرد

*

تۆ سەرچاوەی هەموو دەنگ و ڕەنگەکانی
سەرچاوەی پژانی

76

که تۆ با بیت
ئایینی من تەنها لە بەر با وەستانە
کە تۆ گیا بیت
قەدەری من شەڕی لەشکری پاییزە

*

بۆ تۆ لەبەرامبەر زریاندا سەما دەکەم
لەبەرامبەر دەریادا دەوەستمەوە

77

ئاوازێ لە گریان
لە درەختی رۆحم ئاڵاوە
ئاوازی ئەوینە لە شەوقی دارِسان
بەشی من هەمیشە خۆڵەمێشی گرِە
یا سەرلە نوێ داگیرسان

*

تەوتەمی جەستەی تۆ ئایینی منی مژیوە
پەرستن هەر تەنها بۆ تۆ چەمکی هەیە

78

هەستێکی گڕدارە دەمگرێ دەزانم دەمکوژێ
ئەوینێک لە سینەم تاو دەدا
ئێسقانم خاش دەکا
لە تۆدا نوقمی تەمی شەفەق بوویمە
تازە کات نەماوە درەنگە مەلی ئاو تێپەڕین
کام بای تووش دەتوانێ
هەڵمداو بە دوورم خاتەوە لە ئەوین

*

بە شاباڵی هەڵۆ
کەرەستەی گریانمان باردەکەین
پەنجەرەی وەرزێکی مەرگبار دەشکێنین

97

دەمەوێ دوور بڕۆم دوور
بۆ دوورترین دەریاچەو چۆم
بۆ شوێنێ کەسی لێ نەبێ
تەنها جارێ بگەم بەخۆم
گوێ هەڵخەم بۆ لەرەی خوێنم
کە بەناو دەمارەکانما هەڵدەڕژێ
تۆزێ لە لای دڵی ماندووی خۆم دانیشم
سەربوردەی خۆی بگێڕێتەوە
ئەوسا وەک کرمی ئاوڕیشم
دەستم بگرێ بۆ قۆزاخەم بنێرێتەوە

*

کەی وەکو هەتاو
دێیتە ناو بورجی منەوە؟

80

هەندێجار لەو سەری دونیای دەبینم
قوم قوم شەرابی تەنیایی دەخواتەوە
دڵی من
هەندێجاریش لە ژێر سینەمدا
خۆی رووت و قووت کردۆتەوە
بە فوارەی خوێن
جەستەی نەرمی دەشواتەوە

*

بۆ یەکجار لە پشت شووشەی هەورا
وەک باران دارژای
بۆ ئەبەد کێڵگەی
من پڕ بوو لە شەوبۆی سوور

81

کەسێ دێ
تۆزی شکست و ڕەشەبای مەرگی لێنیشتووە
کەسێ دێ باوەشی پڕە لە خەمگینی
دڵی پڕە لە برین و
شانی لە ژێر ئازارا دەچریکێنێ
کەسێ دێ یادەوەرییەکانی لە دەست داوە
زاکیرە ی خاپوور بووە و
هیچ کەسێ ناناسێتەوە
کەسێ دێ
ئێستاو رابردوو و ئایندەی لا نەماوە
ئەو کەسە منم، تۆی، هەموومانین
بێهوودە رادەکەین و دەجەنگین و دەجەنگین
بەڵام هەمیشە دەبەزین

*

لە دوورەوە سەیری خۆمم کرد
تازە لە ناو ماڵی ساڵ دەگەڕایەوە
پشتی بوو بوو بە کەوانەو سەریشی کێڵگەی شەکر

82

داهاتووم بۆ ڕوون کەرەوە ئەی شیعر
تا ئێستای خۆم کۆکەمەوە
تاریکیم بۆ سپیکەوە ئەی شیعر
تا پەڕی ڕووناکی هەڵدەمەوە
باسی دەریام بۆ بکە ئەی شیعر
تا لە قووڵایی بگەم و
چیتر لە تەنکاییەکانی تۆدا غەرق نەبم
باسی گەرداوم بۆ بکە
تا ماڵی خۆم بپێچمەوەو
بەرەو ماڵە گەورەکەی تۆ بەڕێکەوم

*

بە ناو کتێبەکاندا بگەڕێ، گەر دەتەوێ ژیان
بە میلیشیای وەڕەسی نەتکوژێ

83

دیسێمبەر

مانگێکی چەند دوورە لەو سەری دونیایە
من تازە بێشەڵانی ساڵم خۆش دەکەم
تازە من نامەم بۆ ئایندە نووسیوە
تازە من وادەم بە دڵ داوە
لە شەرابی سووری کازێوە
تیشکی بۆ بهێنم
دیسێمبەر چەند دوورە
بیگەمێ زەمەن بەسەر دەچێ ساڵ دەمرێ
پووشی ئەو سەفەرەم
لە گەڵ تۆ با دەیباو
شووشەی پەنجەرانم لێ دەشکێ

*

ئاوی سپی ناو چاوی من
کتێب و شیعرە خەست بووە
ئاوی ڕەشی گلێنەشم
دڵی خۆمە لە تراژیکی ژیاندا
بە شەرابی حوزن مەست بووە

84

ئەو کاتەی دێمەوە ئەبینی
بەفر چۆن لە سیمام نیشتووە
ژەهری چ تراژیکی کوشندەم چەشتووە
بەرلەوەی فیراپت
من بکا بە تەریوەی زەمان
شکاندت ئەو دڵەی سەد ساڵە
وێنەی تۆم لە مینای خوێنینی گرتووە
ئەی ئاوونگی شکاوی
سەرپەڕەی کتێبی ئەبەدیم

*

ئێستاکە لە ماڵی تەنهایی
بۆ کتێبێ ئەگەڕێم کتێبی بینایی

85

جریوەی دێ
دەڵێی کوانووی پڕ ئاگری فیغانە
ئەو مەلانەی ئەوین گەرووی داغکردوون
دەکوژێنەوە هەروەک چرای گەوەی دوور
ئەو سکڵانەی
کە خۆڵەمێش هەناسەی لێبڕیون
توانەوە لە مەینەتی ڕۆژگارا
ئەو ڕۆحانەی ئازادی شێتی کردوون

*

ئێستاش وێنەکەم لە نێو کتێبی دڵت هەرماوە
ئەو کتێبەی ئەوین سووتاندی و بوو بە بلێسە

86

به بەهانەی وەرینی ناوی تۆ
بەسەر قەدییانەوە
درەختەکان خۆیان کوشت
میلۆدییەکان کوژانەوە
تۆ پرشنگی یا نەخشی تەونی
ئاوا لەگەڵ ئاوابوونت
زەوین شەق بوو و ئاسمان رووخا
یا ستوونی بە گیا چنراوەکەی کەونی

*

ئەوسا ئاهێکی ساردو مەینەتبار
ئەترفێنێت و ئەتبا بۆ دواوە

87

له زیوی ئەو خوێنەی
وەک شیعربازرقەی \ەدا
کتێبی تریفەی تۆم کردەوە
پڕ بوو لە ئەسپ
بەرەو ترۆپک رایاندەکرد
پڕ بوو لە شمشێری شکاو
دەبریسکانەوە
تا دوا دڵۆپ
دەنگی تریفەو فیراقت هەڵدەڕژا
نەمزانی دوا رستە چی بوو یاوەری من ؟
کەچاوم سپی بوو و دونیا تاریک هەڵگەڕا

*

دڵی من چەند توندە
باڵی هاتنی تۆش چەند شلە

88

شەبەیخوونی

هەموو ڕستە گەورەکانی ناو کتێبان

خاڵێکی بچووک دەیوەستێنێ

سەرەتای هەموو چەمکە قووڵەکان

مەبەستێ دەیتروکێنێ

چاو تەنها پەلکی شتەکان بەدی دەکات

بەڵام ئەوە دڵە جەوهەری ئینسان دەبینێ

*

ئاوازی گریانم چەند گەرمە

لوتفی تۆش چەند ساردە

89

لە نێو دیلبوونی زماندا
کە برووسکە
پشتی گوزارەی شکاندووم
بورجی ئەوینم دروست کردووە
لە نێو تالاوی چەرخی زەماندا
کە مینا شمشێر دڵی شەق کردووم
شیلەی شیرینی شیعرم ڕشتووە
لە نێو ناماناو تەمتوومانی ژین
ئالام بۆ مانای قووڵ هەڵکردووە

*

دڵت بردم و باڵت گرت
کەی ئەو دڵەم دەهێنییەوە ؟

90

مەلێکی سپی
بە ئاسمانی شار دەسووڕێتەوە
سەردانەوێنن ئەوە سیمبۆلی شەهیدەکانە
ئەڵێی ئاقیقە
لە ناو دەریای شین دەدرەوشێتەوە

*

لەژێر تارای کاژی سپی نیشتیماندا

تیرەماریێ ژەهر ئەبەشێتەوە

91

هەرچەند دیوارم

لە پۆلای کتێب دروست کردووە

باخێ لە زرێی دەستە واژەکان

دەوریان داوم

بەڵام دواجار

تیری کەوانت هەر گەیشتە من

دڵی کون کردم

*

ئەوین بە هەموو ڕێگاکان دەزانێ

هەموو قوفڵەکان دەشکێنێ

ئەڤین بای جاویدانی هەلیدەسووڕێنێ

92

کچێک لە دوورترین شوێنی دونیا
لە سێبەری تاوێرە بەردێ
نزیک درەختێکی ڕووتەڵە
بەجلێکی ڕەش و دڵێکی سپی
بەخەونی گەڕانەوەی عاشق
وەستاوە سەیری دوور ئەکا
بەڵکو یەکێ، ئاخ بۆ یەکێ چەشنی زۆربا
دەستی بگرێ و سواری ئەسپە شێکەی بکا
بۆ تا ئەبەد لە کچێنی ڕزگاری کا

*

وەک ئاو ڕۆشتی و بۆ ئەبەد نەگەڕایتەوە
وەکو شنە هەڵت کردوو جارێکی تر نەهاتییەوە

93

هێندەی نەمابوو
ترێ لە ناو گەڵامێو بڕسکێ
دونیا پڕ لە شەراب ببێ
هێندەی نەمابوو
سپێدە لە ناو ماڵی شەو بێتەوە
ئاسمان پڕ لە ئاواز ببێ
پەیمانەم بۆ پڕ دەکردی
فەلەکم بۆ ڕادەگرتی

*

چوونەوەی تۆ کیانی من وردوخاش دەکا
وەک چۆن کە مانگ ئاوا دەبێت
تریفە دەست بە گریان دەکا

94

ئەوینی تۆ
هەرچی لوتکەی هزری منە دایپۆشیوە
تادێ لە نێو خوێنی مندا ئاگر دەگرێ
باش دەزانم لە دواجارا
دەبم بە مشتێ خۆڵەمێش
پەرش و بڵاوی دونیا دەبم

*

تۆ وەک دڵۆپە شەونمی
کە لە گیا دەبریسکێتەوە
تۆ وەکو ریژنەی ئاگری
لە من دادەگیرسێیتەوە

95

دڵی من هەر وەک پۆڵایە
ئەوین لە ناو کوورەی ئاگر
جۆش و خرۆشی پێداوە
بۆتە سێوێکی ئالتوونی لەتەلاری سینەمدا
وەک تیشکێ لە تاو دەبریسکێتەوە
بۆیە ئەوینم تەواوی زەوی
لە ناو ڕەونەقی ئەبەدی خۆیا شاردۆتەوە

*

ئەوە ئەوینە ئەڵماسی شیعر دەخولقێنێ
بوومەلەرزە ئاگری ناخی زەوییە

96

هەر وەکو شووشەی بەللوری سپی
شکا ئەو دڵەم
کێ ئەو دڵەی من چاک دەکاتەوە ؟
هەروەکو تاڤگەی تیژپەڕی ڕەوەز
ڕژا ئەو خوێنەم
کێ ئەو خوێنەی من کۆدەکاتەوە ؟
مینا ئەو هەڵمەی ڕووپەڕی دەریا
بیناییم هەڵچوو
کێ بینایی خۆم پێدەداتەوە؟
بە دڵێکی شکاو ، بەخوێنی ڕژاو
بە چاوی ڕەشی بینایی نەماو
تازە چۆن ئاگر هەڵبگیرسێنێ و
ڕەشماڵی ڕۆحی
لە سێبەری تۆ هەڵبخاتەوە ؟

*

ئەی ڕاگری ئاو و ئاگر ، ئەی ئەڤین
بە پاکی ئاو بمگرەوە با نەکەوم
مرۆڤ بکەوێ هەڵناسێتەوە

97

باوەشێ بام هەنارده ناو درستانێ
سەبەتە پڕ بوون لە ترێ
گۆزەکان پڕ لە شەرابی سوور بوونەوە
ریژنەیێ بارانی سپیم
بەسەر کێڵگەکان بەشییەوە
فەریک لە ناو شیر داگیرسا
پشکۆی زەوی گەشبوونەوە
کە کتێبی مەینەتباری ژیانم خوێندەوە
چی ڕستەی سەر زمانم بوو ڕشبوونەوە

*

ئەو کاتەی دێمەوە ئەبینی بەفر
چۆن لە سیمام نیشتووە
ژەهری چ تراژیکی کوشندەم چەشتووە

98

ناو دڵت ئەبینم
پڕیەتی لە زریکەی شکان
حیکمەتی ناو لەپت دەدوێنم
تژییە لە باخی پڕ هێڵی
شەلاڵ بە تەمتومانی گومان
کەباڵت بۆ لای من لێکدەدەی
زیوی شین هەڵدەڕژێ
شیعر وەک ڕیتمی گیا هەڵدەپژێ
کیمیای بوون پڕئەبێ لە هاوکێشەی زمان

*

بەر لەوەی فیراپت من بکا بە تەریوەی زەمان

شکاندت ئەو دڵەی سەد ساڵە

99

زەرفێ وشەم بۆ هێنابووی
هەر وشێکم لە کتێبێ دەرهێنابوو
قاپێ شەونمی ئاوینم بۆ هەناردی
هەر دڵۆپێکیم
لە گەرووی بەیانێکدا هەڵێنابوو
بەڵام تۆ مەڵی وەهم و تەمتوومان بووی
لەنێو کتێبی بێباکی و خەیاڵ
نە وشە تۆیان دۆزییەوە
نە شەونم بەسەر ڕوخساری تۆ کەوتەوە
ناچارم ئەی شەرابی سپی
قفلی سەری تۆ بشکێنم
ئەی مەلی هەزاران هەزار باڵ

*

ئاوی ڕووبار لێڵ هەڵگەڕا
ماسیێ کەوتە بە قولابی ڕاوچی

100

نە ئاگر دەناسمەوە نە پووش
وەها تێکەڵی یەک بوونە
نە شمشێر ئەناسمەوە نە خوێن
وەها تێکەڵی یەک بوونە
جەستە چەشنێ
لە قوڕی مێژوو گیر بووە
نە جەستە دەناسمەوە نە قور
زمان وەها تێکەڵ بە بوون بووە
نە پیتەکان ئەناسمەوە نە ڕستەکان
سەرم وەها
تێکەڵ بە مەجازی گومان بووە
نە نەفریشتە دەناسمەوە نە شەیتان

*

سێرەی گەلێ تفەنگی پووت
بۆسەر تەختی نێو چەوانم لە بۆسە بوون

101

که زمانم پژا

فەزا پڕ بوو لە گیای شیعر

مەلی زمانم لە نێو ڕەوزان هێناوە

که دەنگم شکا

دەریا پڕ بوو لە مرواری

دەنگی شکاوم بە زەبری هاوار هێنایەوە

که ڕەنگم پەڕی

دارستانەکان سەوز هەڵگەڕان

ڕەنگی پەڕیوم بە زەیتی ئەبەد هەڵێنایەوە

که خوێنم ڕژا

سەر زەوی سوور سوور هەڵگەڕا

ئەو خوێنە چۆن کۆکەمەوە؟

*

بەر لەوەی فیراپت من بکا بە تەریوەی زەمان

شکاندت ئەو دڵەی سەد ساڵە

وێنەی تۆم لە مینای خوێنینی گرتووە

102

به دوای ڕستەیێ ئەگەڕێم
ئەبەدییەت
لە نێو دڵی چرکەساتێ بخەملێنێ
تاریکایی هەموو دونیا
لە نێو چاوی تاقە مۆمێ داگیرسێنێ
ڕۆح لە مەرگ بشارێتەوە
چی نهێنی ژیان هەیە
لە نێو لمی ئاشکرایی
وەکو زیو شەوق داتەوە
ئەمەوێ وابکەم .
کەی وەک هەتاو
دێیتە ناو بورجی منەوە ؟

*

ئەی ئاوونگی شکاوی سەرپەڕەی کتێبی ئەبەدیم
ئێستاکە لە ماڵی تەنهایی
بۆ کتێبێ ئەگەڕێم کتێبی بینایی

103

برینە گەشەکانم بەو تروسکە کزانەی
کە لە نێو ڕۆحماندا ماون ساڕێژ کرد
بۆ چەند ساتێ حەساینەوە
بەڵام هەمدیس لەبەردەم ڕەشەبای تووڕە
بووین بە درەختێکی کلۆر
خۆمان نەگرت شکاینەوە

*

هێشتا کڵپەیێ دەمێنێ
ئاگری دڵمان خۆشکاتەوە

104

لە کتێبی گوماندا پەرەگراڤێکم دۆزییەوە
تراژیدیای ژیانی تیابوو
لە دڵی پەرەگرافەکەدا
ڕستەی یەقینێ ڕایتەکاندم
لەگەڵ ڕستەی هەموو جیهاندا جیا بوو
لە نێو ڕستەکەدا وشەیەکم دۆزییەوە
لەفەرهەنگی هیچ بوونەوەرێ نەمابوو

*

لەناو هەموو کتێبێکا
ڕستەیێ دەدرەوشێتەوە

105

ڕاوچی بەدوای نێچیر کەوتووە
گۆرانی بۆ دەچڕێ و ئەیلاوێنێتەوە
پاشان شەرابی سووری بەسەرا هەڵئەقوڕێنێ
منداڵەکە بە تامێکی ئەبەدی
سەری مارەکەی گرتووەو هەڵیدەمژێ
گۆڕ هەڵکەن گۆڕ لێدەداو نوکتە دەگێڕێتەوە
عاشقەکەش دڵی پڕ ئاگرە
ڕووت و قووت
بە ناو زریانی ژیان دەسووڕێتەوە

*

هەر شاعیرەو ئاگری خۆی هەیە
هەر ئاگرەو دوکەڵی خۆی هەیە

106

لەمێژ بوو لە قیتارەکە دابەزی بووم
کەبیرم کەوتەوە
کتێبی گوڵە بەدیۆمەکانی بۆدلێرم
لای کچەکە جێهێشتووە
بەڵام زوو بیرم کەوتەوە کە ئەویش
هەموو جوانییەکانی لەناو دڵم جێهێشتووە
بە جوانییەکانی ئەو
سەدانساڵ ئاگری دڵ دائەگیرسێنم
بۆ کتێبەکەش سەدان ساڵ
ئاگری سەر ئەکوژێنمەوە
بە جوانییەکانی ئەویش
سەدان ساڵ ئەسووتێم

*

ئێستاش پارچەی شکاوی رۆحم
لە باخەکان دەبریسکێنەوە

107

وەک ڕەفەیەک لە کتێبان چۆلکرابێ
وەک تەلارێ ستوونەکانی ڕمابێ
یا سینەیێ شووشەی ڕۆحی لێ شکابێ
یا وەک کوانووی موغێکی پیر
کە ئاگری لێ بڕابێ
یاخود شیعرێ چەمک و مانای لێ دزرابێ
یا درەختێ لق و پۆپی هەڵوەرابێ
وەک کەشتیێ شەپۆل و گێژەنی تووشی لێ ئاڵابێ
ئاوا تەم لوتکەی گرتوومە
چەشنی ئازادی نێو قەفەس
حەسرەتیەتی بەرەلا بێ

*

کەشتی ژیانم گێژەن قووتی دا
لەدوور دوورەوە
گۆزەی شکاوی رۆحم دەبینم

108

بەسەر ڕێگاکانەوە وەستام
ژیان پڕ بوو لە هاوار
کتێبی وجودم کردەوە
ژیان پڕ بوو لە مەینەتی
ئەی ژیان من لە دەست تۆ ڕادەکەم
سواری سەر پشتی با ئەبم تۆ هەر لە گەڵمای
دوور دوور ئەڕۆم تۆ هەر بەدوامەوەی
ئەی ژیان من لە دەست تۆ ڕادەکەم
دواجار پەی بەوە ئەبەم کە من خۆم ژیانم
ئەوە هەرخۆمم بەدڵێکی خەمگین
بە ڕۆحێکی بریندار
لە دەست خۆم ڕادەکەم

*

زریانی زۆر تووش و فەوتێن
خوێنی جەستەیان مەیاندووم

109

بەسەر پشتی نەهەنگی وەڕەسی
لە ژێر ئاوەکەدا مامەوە
ژیان لە نێو شووشەی
کپیدا شەرابێکی کۆن بوو
سەرم پڕ بوو لە خەیاڵ
هەزار دەرگای لێکرایەوە
هزر بە هەزار لادا هەڵڕژا
زەمەن لە سووڕانەوەی خۆی کەوت
وەرزەکان تامی ئاویان لێدەهات
هەستم کرد
بەختەوەری کەوتۆتە ژێر ئاوەوە
هاوارم کرد ئەی ئاو ئەی ئاو
بمکە ئەسیری خۆت
سەر زەوی چۆڵ بووە لە بەختەوەری

*

زۆر کەرەتان بە شاخی ڕک هەڵزنیوم
هەناسەیان لە نێو سینەدا بڕیوم

110

ئەو سەرە ڕمانەی بەردڵم کەوتوون
وەک قەترەی گەشی شەرابێکی سوور
تراژیدیای ژینم بۆ دەگێڕنەوە
دەرکەوتنی تۆ چۆن دارێژمەوە
کە دەرکەوتنت
وەک تیری دەرچووی ناو کەوانێکە
هەرچەند ڕابکەم تازە مەحاڵە تیر بگرمەوە
هەوەسێکی زۆر هانم دەداتن
بگەمە خەتی سووری خۆکوشتن
بەڵام کتێبی تەواو نەبووی تۆ
هەمیشە بۆ لای مان لە ژێر بادا
بانگم دەکاتن

*

مرۆڤ بکەوێ هەڵناسێتەوە
کە ئەڤین نەما سەرزەمین هەمووی
وەک بەردی لێدێ

111

هەموو هێڵەکانی جەنگی ئەوینی تۆم بڕی
لە هەر هێڵێ برینێکت لە کیانم ئاگردابوو
تا گەیشتمە ئەو سەنگەرەی
کە تۆ سێرەت تیا گرتبوو
دڵت کردبووم بە نیشانە
لەو شەوە تاریک و توونە
جەستەم دەتگوت چلچرایە
کە باوەشم پیا کردی و
دوا سەنگەرم داگیرکردی
گۆزەی دڵم لە ناو ئەو سەنگەرە شکا
دوا دڵۆپ لە خوێنم ڕژا

*

نە با هەڵئەکاو نەباڵدار دەفڕێ
کە ئەڤین هەبێ تا چەکچەکیلەش
بە ڕۆشنایی ئاشنا دەبێ

112

که پێکەوەین
لە ژێر پارچە ئاسمانێکی ئەم دونیایە
سەر زەوی پڕ لە ئاو دەبێ
گیا لە سەر تاشەکان شین دەبێ
ڕووبار نەرم نەرم دەڕوا
زەمەن دەبێتە فڕفڕۆک
ڕۆژ هەڵدێت و لە چرکەیەک ئاوا دەبێ
شەرابی سوور دەخورێتەوە
زمانی قسە نامینێ
تای ئەوین جێی دەگرێتەوە
که پێکەوەین

*

گوێ لە زەوی بگرە پێت دەڵێ
ڕەوەزو ئاو و دارستان بە یەکەوەین

113

کاتێ کە دەێیتە دڵمەوە
بەمن بێت قەت قەت نەچییەوە
چوونەوەی تۆ کیانم وردوخاش دەکات
وەک چۆن کە مانگ ئاوا دەبێت
تریفە دەست بە گریان دەکات

*

تۆ وەک دڵۆپە شەونمی کە لە گیا دەبریسکێتەوە
تۆ وەکو ڕیژنەی ئاگری لە من دادەگیرسێیتەوە

114

به شوورەی ئەوینی تۆوە دەورەدراوم

رزگاریم مەحاڵە

هەردەبێ ڕابکەم تا ماوم

دەزانم کە ناگەم

هیچ ئاماژەیەکیش نییە لەم کەونەدا

وەکو ئاوی ئەوین

بپڕژێتە سەر ئەو بروسکەی

جوانییەکانی تۆی لە من شاردۆتەوە

*

ئەو ڕێگە درێژەی دەیبڕم

رێی جەنگەڵی هات و نەهاتە

ئەوین

115

تەنهات کردم
وەک ئاو ڕۆشتی و بۆ ئەبەد نەگەڕایتەوە
وەکو شنە هەڵت کرد و
جارێکی تر نەهاتییەوە
دڵت بردم و باڵت گرت
کەی ئەو دڵەم دەهێنییەوە ؟

*

پوشی بەربا دەڕوات و ناگەڕێتەوە
دڵی بەر ئەوین ئەسووتێ و ناکوژێتەوە

116

دواجار بەر لەوەی خۆی بکوژێ
لە ژێر چەترێکی شین
لە نێو سرووتێکی جەنائیزی
هەندێ لاسکە گوڵی نیلۆفەڕی نابووە دەست و
سەری نابوو بە نێو کتێبکی سپی
بەسەر کورسییەکی جۆلانەوە ئەترینگایەوە
ترینگانەوەی دوای شەرابێکی ئاڵ
بینیم شێتانە لە زەمەن رادەمینێ
زانیم بەدیار دیمەنی ئالۆسکاوی
ئەکەوم و هێزی وەستانم نامینێ
لە دوورەوە دەستی هەڵبڕی و بانگی کردم
من لە یەک ساتدا سەدان هەزار جار مردم

*

تەنها کتێب و قەڵەم بوو
ژیانی پێ واڵا کردوو
ژیانیشی لێ سەندەوە

171

ژیان مەودا بەمن نادا تەمەنم هەڵبوەشێنمەوە
تا لەگەڵ مانگدا ئاوا ئەبم
لەگەڵ خۆرەتاو دائەگیرسێم
دواجار لەگەڵ مەرگ ئەڕۆم
ئەگەڕێمەوە بۆ ئەبەد
لە بەرامبەرتا دەبم بە بەرد
دەهاوێژرێمە دەریاوە
لە دووریتا دەبم بە ئاو
دەڕێژرێمە بیابانەوە

*

لە ئاورینگی دڵدا وشە
دەبێتە تێشووی هەموو ساتەکان

118

دەزانم ڕۆژێ دێ
یا لە تۆزی سەر کتێبان
یا بەسەر قاپێکی شەرابدا
لێم ڕوونەو دەزانم ڕۆژێ دێ
یا لە ژێر دیواری ڕماوی قەڵادا
یا لە لەژێر تانکیەکەی مەولەوی
لێم ڕوونەو دەزانم ڕۆژێ دێ
یا لە بارێکی ساردی دووری شار
یا لە ناو ئەشکەوتێکی تاریک
خوێنی من دەوەستێ و دەکەوم
بۆدواجار سەیری پاییز دەکەم
کە گەڵا دەوەرێ

*

ئاوەها دوا هەناسە دەدەم
کۆتایی بەو دڵە بیقەرارەی من دێ

119

دەی براکەم ئەم گەمەیە زۆر دەکێشێ
هێندێکمان بۆ ئەولای دونیا توورڕ هەڵدەدا
هێندێکیشمان بۆ بنی دەریا
هەبێ و نەبێ
شەراب و خوێن تێکەڵ دەبێ
زەوی دەبێ بە ئاگرو با ملی زەمەن با دەدا
ئەم گەمەیە زۆر دەکێشێ و
بوونی ئێمە دەسڕێتەوە
شوێن پێ نامینێ لە زەوی
هەتا تۆوی حەوت پشتیشمان دەبڕێتەوە
ئێمە مۆرەین هەڵماندەدەن
بە زەوی ناکەوینەوە
ئەم گەمەیە دوور دەکێشێ

*

ژیان گەمەیەکە هەمووومان تیا
یاریکەرین و تێی ناگەین

120

که چوومە لای دەستی نایە ناو دەستمەوە
هەستم کرد دەستەکانم
ئاگریان گرت و پەنجەکانم توانەوە
بەدەم فڕکردنی قاوەکەوە
سەیری ناو چاوی ئەکردم
منیش وەک بەرخێکی سەر بڕاو
که هێدی هێدی خوێنی لەبەر بچێ
وردە وردە ئەمردم
زانیم ئەوە ئوفیلیایە
تای ئەڤین ئەیکاتە ئاگرو
ئێستا نا ئێستا دامئەگیرسێنێ
هاوارم کرد و لەم خەوە بێدار بوومەوە

*

ئەوە مانگ بوو بەر لەوەی ئاوا بێت
تیشکێکی ئاوێنەیی پێ بەخشیم

121

باڵم گرت و فێری ئاوازی فڕین بووم
زۆر کتێبی هەڵفڕینی
تاقی ئەفسوونم خوێندەوە
دادی نەدام
لە نێو کێڵگەی زۆر زماندا
لانەم بۆ مانا دروست کرد
دادی نەدام
کێوی سەختی زۆرم بڕی
دەریام تەی کرد
بەڵکو نرکەی گێژەنێ بای رۆحم بدا
بەڵام من تاکی ئەبەدی خۆم ون کردووە
چ شتێ هەیە لەم کەونەدا
ئەفرێنەر بێ و دادی ئەشقیایی من بدا

*

بەڵام دواجار ژین راپێچام
نەهات بە دادمەوە

122

لەو سارایە چۆل و هۆلەی نێو ڕۆحمدا
هاوارم وەک کریستاڵ شکا
ڕژایە نێو دۆڵی کپی
ئێستاش سواڵەتی هاوارم
دالانی پڕ نەی کردووە
ئەزانم شەرابی هاواری منە
داروبەردی مەست کردووە

*

هەمیشە هاوارێ لە نادیارەوە دێ
هەمیشە ناڵەیەک بە ئاوازی عەشقەوە دێت و
ئارامیمان پێ دەبەخشێ

123

من شەرابێکی سپیم
قاپم تێکەڵی تەم بووە
زۆر کەڕەتان لە ڕێگاکان
جێگەم لەسەر فەرشی مەرگ ڕاخستووە
تا دەستم بگاتە شینی ئاسمان
بەردم لەسەر بەرد داناوە
من سەرخۆشێکی سپیم
زەیتی سەرم دەسووتێنم
پێکێکم قەڵەمەو
پێکێکیشم شیری خاوە

*

کە ئاگری نادیاری ئەوین داگیرسا

ئەوەی پڕ دەبێ لە زوخاڵ

تەنها کووپەی دڵە

124

لە هەموو ڕووبارێ شەپۆلێ هەیە

دەنگ و سەدای تۆم بیر دەخاتەوە

لە هەموو پاوانێ درەختێ هەیە

ناوی تۆی بەسەر دەبریسکێتەوە

لە نێو ئاسماندا زیوەرێ هەیە

تۆ لە ئەدگاریا دەتروسکێیتەوە

لە ناو دڵیشما شەوقی خوێن هەیە

کە تۆ لە ناویا دەدرەوشێیتەوە

*

کە تۆ لە هەموو شوێنێ بیت

شوێنکات نوقمی خۆرەتاو دەبێت

125

من تەنها دەستێکم هەیە

ئەوە بۆ چەندین ساڵ دەچێ

خوێنی شیعرو بوڕکانی میهری لەبەر دەچێ

نیوەشەوێ دەستی ڕاستم هەڵسایەوە

دەستی چەپی داگیر کردم

ئێستا ئەو دەستەم هەرچییەک دەیاننووسێ

نەچەمکی هەیە نە مانا

نە جوانی جارانی ماوە

چونکە ڕۆحی شیعری زیندوو

لە نێو خوێنی دەستی چەپم بە جێماوە

*

ئەوە ڕۆیشتنم نییە هەڵمدەپێچێ بەرەو دوور

بە ڵکو ڕێگاکانە

126

له سووڕانەوەی زەماندا

كە جەستەی پڕ درز كردووم

لە نێو تەنگژەی زماندا

كە دەربڕین و گوزارەی زەوت كردووم

هێشتا ژیان لای من دەستی پێ نەكردووە

هەر نەژیاوم

وا هەست دەكەم ئاوێنەیەكی شكاوم

چواردەستە بۆ قووڵایی نێو ئەم ژیانە

فڕێدراوم

*

جیاوازە كە من هەناسە دەدەم

ژیان شتێكی تری ئەفسووناوییە

127

تۆ لەناو دڵی گەرمی زەوی چی دەکەی

ئەی دیارو ئەی نادیار

تۆ لە ژێر دەریای تووش چی دەکەی

ئەی بڵندو بەرزی ئەی نەوی

لە نێو بای خاکەلێوەی ژیاندا چی دەکەی

ئەی دەنگ و بێدەنگی؟

کە لەناو سینەمدا وەک گەڵای لاولاوی

ئاهەنگی سەرت لێ سەندووم و

لە دەمار دەماری ئەو جەستەم ئاڵاوی

*

وەڵامەکان لە پەیوارەوە نابیسترێن

بانگی مرۆڤ سەدای نییە

128

که من وا ڕائەکەم ئەوە بای ئەوینە

ئەمبات و ئەمهێنێ

من دیلی کتێبی عەتری تۆم

بەسەر شان و ملی ئازادی پژاوم

لە ڕێی تۆ بوومەتە ئەبەدو

لە گلێنەی شینی زەماندا ڕژاوم

*

ئەوین هەدادانی نییە

سووتان لە خۆڵەمێش ناگات

129

ئاو هات و بردمی

دوور دوور یەکجار دوور فڕێی دام

زریان هات مانگی لێ شاردمەوە

هەروەکو ئاڵەکۆک تاریکی خواردمی

ڕووناکی لێی نەدام

بووم بە بەرد ساردوسڕ هەڵگەڕام

وەڵامت هەر نەبوو

*

ئەو وەڵامانەی دەیبیستین

وەڵامی زمانە هی ڕۆح نییە

130

مێروولە چەند یچووکە

زێدی شیرینی خۆی هەیە

درەختەکانیش دارستان

هەتا چیاش زنجیرەو رەوزی هەیە

پڵنگ و شێر بێشەی گەرمی خۆیان هەیە

سکڵ ئاگرو دوکەڵ و هەم ئاگردان

تەنها منم ئەسوورێمەوە لە زەوی

بێ نیشتیمان

*

ئەوین لە ناو دڵدا زیندووە

ئاواش زێد

131

کیمیای ژەهرێکی نادیارە

دووری تۆ

دەپرژێتە ناو بازرقەی خوێنمەوە

بەڵام هەمدیس بۆ من شەرابێکی خەستە

دڵۆپ دڵۆپ لە لێواری تەنهاییما

دەیخۆمەوە

*

ئەوین ژەهر شیرین دەکات

132

له مەلێکەوە بۆ مەلێ

فێری دەرسی فڕین دەبم

له ناڵەیەکەوە بۆ ناڵەیێ

هۆگری کتێبی گرین دەبم

چەند ئەستەمە

کاتێ بۆ ساتێ پێت دەگەم

سەدەیەک دوور دەکەوییەوە

*

ئاوازەکان هەموویان وەک یەک نین

133

یاقووتی ڕووت

لە ناو تاریکایی شەوە

هیوا لە ناو دڵێکی ماندووە

دڵیش لە ناو قەفەزی سینە شکاوە

چۆن بگەم بە تۆ ؟

*

ئەوە ڕازێکە بۆخۆمی دەدرکێنم ئەی ڕۆح

کە ئەوەندە ئازارباری

134

له نێو گەرداوی ئەم ژاوە ژاوە
زمانی ئاماژە سیس هەڵگەڕاوە
زەمەن ماندووە
زەمین بڵێسەی خۆی لە دەست داوە
تاشەبەرد جوانی
کەنار شەپۆلی
دامێن گیای خۆی
بەڵام ئەی شیعر
ئەوەی کە تۆوی درەوشانەوە دەبەشێتەوە
بە تەنها هەر تۆی

*

هەتا درزێک بمێنێ
جوانییەکانی ژیانی تیادا دەدرەوشێتەوە

135

له نێو هەموو دارستانێ

قەدێ هەیە ناوی تۆی لەسەر نووسراوە

له نێو هەموو ئاگردانێ

سکلێ هەیە ئەوە منم داگیرساوم

لە لای هەموو باخەوانێ

لە ژێرسای هەر ئەرخەوانێ

ئەوە منم لە پێشوازیتا وەستاوم

*

ئەو کاتانەیە کە ڕۆح هەڵدەپرووکێ

دڵ دەگری

136

دێمەوە لات قوفڵی زمانم دەشکێنم
ئەو تیرانەی بەر دڵم کەوتوون
ئەو بەورانەی هەڵدێران و
ئێستا لە نێو گۆڕستانی دڵم خەوتوون
هەموو شتێکت بۆ دەگێڕمەوە
هەرچییەک سەریهەڵدابێ
هەرچییەک ئاگری شیعری
لە دەفتەری دڵ بەردابێ

*

هاڵەکۆک چاوەڕوانە ئاسمانی شین ببینێ
بەڵام هەمیشە بەفر دایدەپۆشێ

137

دڵۆپێ نەما لە شەرابی سوور

لەناو ئەڵماسی دەرکەوتنی تۆ

کە نەیخۆمەوە

کتێبێ نەما پڕ لە مانای قووڵ

لە ناو پەرداخی گەڕانەوەی تۆ

کە نەیخوێنمەوە

چەمکێ نەماوە لە نادییاری تۆ شیی نەکەمەوە

بۆیە دەزانم کە پەیواری تۆ

لە ناو دوا دڵۆپ خوێنێکی ئاڵە

کەوا لە جەستەم بێتە خوارەوە

چونکە بە تەنها بانگی ئەوینە

هاوتای مەحاڵە

*

جریوەی مەل بڕایەوە

کە دڵی درەخت کوژایەوە

138

تۆ نەبای لەمێژ بوو

بەرکەمەندی مەرگ کەوتبووم

تۆ نەبای لەمێژ بوو

لەبەر بای زەمەندا

خوێنی شیعرم بەسەر تاشەکان ڕژا بوو

ئەی جیلوەی هەبوونی ئەبەدیم

تۆ نەبای قەڵەمم کوێر ئەبوو

تۆ نەبای

*

هەموومان بە یەکەوە ژیان دەنووسینەوە

ژیانیش بە تەنها ئێمە دەنووسێتەوە

139

لەمێژە من باڵم لە شاندا ڕواوە

پێکانم لە زەوی ترازاوە

لەمێژە ڕادەکەم لە نێو بەرِیای وجود

هەست دەکەم کەونم جێهێشتووە

هیچ بوونێکی زەینم

لە مەداری خۆیدا نەماوە

*

ئەی کتێبی گەورەی ناو سەرم

کەی تۆ لێوڕێژ دەبی

تا بچمە ناو ئەبەد

ناوەرۆک

کوانووی ئاگرەکەم	٥
بانگت دەکەم	٦
هەموومان ڕادەکەین	٧
تۆ سیحرێکی	٨
درەختی یادی تۆ	٩
دەتنووسمەوە	١٠
کە هاتی	١١
ڕۆیشتنم جۆگەلەیە	١٢
پێویستیم بە ئاگر هەیە	١٣
ژوورەکەم	١٤
ئەسووڕێمەوە	١٥
هەتا چاوم هەتەر دەکات	١٦
چەند دژوارە	١٧
لە نێو هەراوزەنادا	١٨
درودێک	١٩
هاوارێ ئەبیستم	٢٠
کە دەست لە ناو دەستم دەنێی	٢١
دەنگی تۆ	٢٢
هەر دەڵێی تارمایی	٢٣
تۆ تاتۆی تاووسی	٢٤
لەوەتەی ئەوینت منی داگرتووە	٢٥
چەند لە تۆدا مەستم	٢٦
تەوقێکی نادیاری	٢٧

دەزانم بایەکان لەلای تۆوەیە دێن	٢٨
کەی بە دادم دەگەی؟	٢٩
هەمیشە شتێ هەیە	٣٠
زۆرجار ئەلفم	٣١
لە شەرابی سپی ئەزەلدا	٣٢
هەمیشە ئاڵۆزییەک هەیە	٣٣
دوور لە شووشە مل باریکەکان	٣٤
دەنگێ نابیستم	٣٥
من بە دوای جوانیی مانات دەگەڕێم	٣٦
تۆ نزیکێکی لە دوورەکان	٣٧
پۆلاش بم	٣٨
من پێویستم بە تۆ هەیە	٣٩
لە دیمەنێکدا	٤٠
لە مێزێکی ئەو دەوروبەرەوە	٤١
بەسەر ئاوەکاندا دەڕۆی	٤٢
کە بە ڕێگاکاندا گوزەر دەکەی	٤٣
دەمەوێ ڕابکەم	٤٤
بۆ ئەبەد ون دەبێ	٤٥
قامیشەلانێکی سەوزی	٤٦
بۆ ئەوەی نەسووتێم	٤٧
ژیان لە ئاسێترین ڕەوەز بانگم دەکات	٤٨
من باڵەکان بەرەو بەرزاییەکانی تۆ دەکەمەوە	٤٩
هەموو شتەکان نزیکن	٥٠
کە تریفەی پڕ ئەفسانەی	٥١

که به‌لای پاییزدا ره‌ت ده‌بیت	٥٢
ده‌بێ دڵمان	٥٣
به تاتۆی فڕینی ئه‌به‌دی	٥٤
من وردو خاشبوونێکی بێ هاوتام	٥٥
چوومه ناو په‌یمانه‌ی سپی	٥٦
ئه‌و شوێنانه	٥٧
شه‌وقێ	٥٨
زۆربا	٥٩
که نارنجی ڕۆحم	٦٠
من له ڕابردووه‌کانه‌وه بۆ تۆ دێم	٦١
له گه‌ردوون ده‌چمه ده‌ره‌وه	٦٢
من شه‌وێکم	٦٣
شیعر کارێکی خوداوه‌ندییه	٦٤
چه‌ند سپی بووی	٦٥
من عاشقی میتافۆرم	٦٦
ده‌زانم بازدانم کۆتایی به فڕین نایه‌ت	٦٧
کورت ده‌بمه‌وه، درێژ ده‌بمه‌وه	٦٨
هاوارم کرد ده‌نگم وه‌ک کریستاڵ شکا	٦٩
گه‌وهه‌ری زه‌مه‌نم کوشی	٧٠
هه‌میشه	٧١
شمشێرێکی ڕه‌ش	٧٢
هێنده به‌رزم کردیه‌وه	٧٣
چاوم دا به ڕووناکی کتێب	٧٤
هه‌موو شته‌کان	٧٥

تۆ چەند سادەی	٧٦
نیوە شەوێ	٧٧
دەفتەری ئاگر	٧٨
بە ئاگرم نووسی	٧٩
کە تۆ با بیت	٨٠
ئاوازێ	٨١
هەستێکی گڕدارە	٨٢
دەمەوێ دوور دوور بڕۆم	٨٣
هەندێجار	٨٤
کەسێ دێ	٨٥
داهاتووم بۆ ڕوون کەرەوە	٨٦
دیسێمبەر	٨٧
ئەو کاتەی دێمەوە	٨٨
جریوەی دێ	٨٩
بە بەهانەی وەرینی ناوی تۆ	٩٠
لە زیوی ئەو خوێنەی	٩١
شەبەیخوون	٩٢
لە نێو دیلبوونی زماندا	٩٣
مەلێکی سپی	٩٤
هەرچەند دیوارم	٩٥
کچێک	٩٦
هێندەی نەمابوو	٩٧
ئەوینی تۆ	٩٨
دڵی من هەر وەک پۆڵایە	٩٩

هەروەکو شووشەی بەللوری سپی	١٠٠
باوەشێ بام هەناردە ناو درستانێ	١٠١
ناو دڵت ئەبینم	١٠٢
زەرفێ وشەم بۆ هێنابووی	١٠٣
نە ئاگر دەناسمەوە نە پووش	١٠٤
کە زمانم ڕژا	١٠٥
بە دوای ڕستەیێ ئەگەڕێم	١٠٦
برینە گەشەکانم	١٠٧
لە کتێبی گوماندا	١٠٨
ڕاوچی	١٠٩
لەمێژ بوو	١١٠
وەک ڕەفەیەک	١١١
بەسەر ڕێگاکانەوە وەستام	١١٢
بەسەر پشتی نەهەنگی وەڕەسی	١١٣
ئەو سەرە ڕمانەی بەردڵم کەوتوون	١١٤
هەموو	١١٥
کە پێکەوەین	١١٦
کاتێ کە دەێیتە دڵمەوە	١١٧
بە شوورەی ئەوینی تۆوە	١١٨
تەنهات کردم	١١٩
دواجار بەر لەوەی خۆی بکوژێ	١٢٠
ژیان مەودا بەمن نادا	١٢١
دەزانم ڕۆژێ دێ	١٢٢
دەی براکەم	١٢٣
کە چوومە لای	١٢٤

باڵم گرت	١٢٥
لەو سارایە	١٢٦
من شەرابێکی سپیم	١٢٧
لە هەموو رووبارێ شەپۆلێ هەیە	١٢٨
من تەنها دەستێکم	١٢٩
لە سووڕانەوەی زەماندا	١٣٠
تۆ	١٣١
کە من وا ڕادەکەم	١٣٢
ئاوهات	١٣٣
مێروولە	١٣٤
کیمیای ژەهر	١٣٥
لە مەلێکەوە	١٣٦
یاقووتی ڕووت	١٣٧
لە نێو گەرداوی	١٣٨
لە نێو هەموو دارستانێ	١٣٩
دێمەوە لات	١٤٠
دڵۆپێ نەما	١٤١
تۆ نەبای	١٤٢
لەمێژە	١٤٣